

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu rakentamislain muutoksesta seuraavaa:

Rakentamislakia muutetaan muun muassa siksi, että hallinnollinen taakka kevenee, byrokratia vähenee ja valitusoikeus selkeytyy. Muutoksella haetaan sujuvoittamista, mutta suunta tuntuu olevan päinvastainen, kun tulkinnanvaraisuus päätöksenteossa kasvaa.

56 § Purkamisluvan edellytykset

Pykälän 3 momentin mukaan kunnanvaltuusto voisi myöntää luvan purkaa asemakaavalla suojellun, kunnan omistaman rakennuksen, jos rakennus ei olisi enää teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti korjattavissa, purkaminen johtaisi joko purkumateriaalin uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen, rakennuksella ei olisi enää kulttuurihistoriallista arvoa esimerkiksi huonon kuntosaa takia eikä rakennus olisi valtakunnallisesti merkittävä. Kaikkien edellytysten olisi täytyttävä yhtä aikaa.

Kuntien on näin helpompi saada purkulupa omistamiinsa kiinteistöihin esimerkiksi ilman kaavan vaatimia selvityksiä.

Myös muun kuin suojellun rakennuksen saisi purkaa perustein, jotka ovat epämääräiset ja monitulkintaiset. Purkumateriaalin uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen riittäisi pienikin määrä. Vaikka ilmastonmuutos on otettu kattavaksi osaksi rakentamisen säätelyä jää uusiokäytön ja kierrätyksen sekä kiertotalouden merkitys vähäiseksi. Momentissa ei ole myöskään mainintaa rakennetun ympäristön arvoista, suojelun tavoitteista tai kaavoituksesta.

179 § Valitusoikeus rakentamisluvasta

Museoviranomaisen valitusoikeutta supistetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin suojeltuihin rakennuskohteisiin. Tällöin vastuumuseot menettävät oikeuden vaikuttaa oman alueensa paikallisesti merkittävään kulttuuriperintöön. Tämä aiheuttaa tulkinnanvaikeutta siinä, milloin on valitusoikeus, samoin muodostuu tulkinnanvaraisuus rakennetun kulttuuriympäristön arvoluokituksesta.

Valitusoikeus poistetaan muun muassa kotiseutu- ja asukas yhdistyksiltä. Vaikka Suomen perustuslaissa todetaan, että:

20 § Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.

Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon

Tässä korostuu viranomaisten valitusoikeuden merkitys, kun kuntalaisten ja yhdistysten valitus poistuu. Mikä johtaa edelleen tulkinnan sekavuuteen.

68 a §. Rakentamisluvan käsittelyaika

Kolmen kuukauden määräaika rakennusluvissa kasvattaa painetta tehdä päätöksiä nopeasti. Tämä voi heijastua suoraan siihen, kuinka usein lausuntoa pyydetään esimerkiksi museoviranomaiselta.